

**Dům Štěpánka Netolického, Třeboň, Masarykovo nám. 89**

**Pozvánka na výstavu Šlechtic a zvíře**

**2. 3.–15. 4. 2019**

**Vernisáž výstavy: 1. března v 17.00**

Od března do poloviny dubna se v prostorách Domu Štěpánka Netolického v Třeboni představí komorní výstava Šlechtic a zvíře, která vznikla ve spolupráci se Státním oblastním archivem v Třeboni. Mezi sedmi desítkami vystavených archiválií se objeví například rodinné fotografie z archivů šlechty, snímek z počátků zoologické zahrady u Hluboké nad Vltavou nebo psí rodokmen, který dokládá, že schwarzenberští psi byli příbuzní se psy rodiny britského premiéra Winstona Churchilla. Většina těchto archiválií je prezentována vůbec poprvé.

Vztah člověka ke zvířeti měl mnoho podob – a právě tyto různé perspektivy, do nichž člověk zvíře zasadil, rekapituluje připravovaná výstava. „Zatímco šlechtic reprezentuje na rozličných vyobrazeních stále sebe, role zvířete kolem něj se často proměňuje. Jednou se stává pomocníkem při lovu jiných zvířat, jindy je zvíře vystavené na talíři, aby naposledy podtrhlo význam hostitele, než poputuje do jeho žaludku. Také přepravu břemen a cestování by si šlechtic ještě na počátku minulého století představil bez pomoci některých zvířat jen s obtížemi,“ říká kurátor výstavy Michal Morawetz ze Státního oblastního archivu v Třeboni. Zvířata ovšem jen nepřepravovala a nevozila, se šlechtici také sportovala a jejich poslušnost byla dokladem šlechticových schopností. Zvíře se stalo člověku věrným společníkem a domácím mazlíčkem, ale v různých zpodobněních také personifikací lidských vlastností a následně symbolem společenského postavení člověka.

Téměř sedm desítek archiválií vystavených ve fotografických reprodukcích dokládá potýkání se zejména Schwarzenbergů, ale v menší míře i dalších šlechtických rodů, s faunou v období od konce 15. století do třicátých let 20. století. „Z rodových archivů šlechty byly pro výstavu vybrány především obrazové prameny z rodinných alb a skicářů šlechtičen, které někdy i s humorem zachycovaly zážitky spojené se zvířaty,“ vysvětluje Lucie Kukačková. K vidění budou i dokumentační fotografie chovu hospodářských zvířat a reklamy, které prezentovaly zvířata jako produkt této činnosti. Vystavené diplomy dokládají úspěchy chovu psů či ptactva. Rodinné fotografie aristokratů naopak připomenou, že některá zvířata patřila i do úzkého kruhu šlechtické rodiny. Vyobrazení udílených erbů s heraldickými zvířaty poukáže na symbolický rozměr zvířete v prezentaci nobility.

Mezi zajímavé dokumenty, které návštěvníci výstavy uvidí, patří jistě psí rodokmen, který neobsahuje jen (sama o sobě zajímavá) jména psů, ale také jejich majitelů. Pozornější návštěvník se tak z něj například dozví, že schwarzenberští psi byli příbuzní se psy rodiny britského premiéra Winstona Churchilla. Člověka obeznámeného s aktuálními informacemi o výskytu šelem v českých lesích jistě zaujmou dvě historické fotografie nazvané „poslední medvěd“ a „poslední vlk na Šumavě“. Zejména v případě psovité šelmy se již totiž jedná o zastaralou informaci. Zájemci o exotickou faunu najdou na výstavě fotografii Schwarzenbergů s uloveným lvem v Africe, snímek z počátků zoologické zahrady u Hluboké nad Vltavou či dopis o nevšedním daru pro Petra Voka z Rožmberka, o malé opici.

**Kontakt:**

**MgA. Lucie Kukačková**, koordinátorka Centra Třeboňského rybníkářského dědictví v domě Štěpánka Netolického

tel: 702 168 620, mail: [lucie.kuckackova@mesto-trebon.cz](mailto:lucie.kuckackova@mesto-trebon.cz)

**Mgr. Michal Morawetz, Ph.D.** kurátor výstavy a archivář Státního oblastního archivu v Třeboni  
tel: 721 311 585, e-mail: [michal.morawetz@ceskearchivy.cz](mailto:michal.morawetz@ceskearchivy.cz)

